

Fuifroeien

Het is negentien jaar geleden dat ik de stad voor het laatst bezocht. Ik wilde nooit meer terugkeren, maar een annonce vanochtend in de krant breekt de weerstand en drijft mij de auto in. Een vrouwenstem gidst mij over drukke snelwegen naar de stad van een gewist bestaan. Na de afslag begint mijn hart sneller te kloppen. Ik ontwaar woontorens die nog niet bestonden toen ik de stad verliet. Ze steken omhoog als waarschuwendende handen: keer om! De stem stuwt mij en mijn zwetend lijf onverstoort verder. Elk volgend stoplicht brengt me dichterbij de plek waar ik niet wezen wil. Ik trap bij voorbaat op de rem, verlang naar het rood als genadepauze. Met een slakkengang passeer ik een overweg waarvan de bomen weigeren neer te gaan. De rij toeterende auto's achter me duwt mij een fuik in van smalle straten en grachten. Ik herken de plekken waar Richard en ik diep in de nacht joelend op onze fietsen slingerden en het wegdek onderkotsten, elkaar overeind sjorden als de ander in de goot wilde gaan liggen. Het is nerveus druk nu, fietsers suizen langs me heen. Vlak voor een dubbele wipbrug geeft de tomtom aan dat ik mijn bestemming heb bereikt. Ik sta stil op de rivierkade, recht tegenover een bootverhuur. Daar moet ik zijn.

We roeiden vaak over dit water, Richard en ik samen met drie maten. We vormden de fuifroeiploeg van de vereniging. Het clubhuis was verderop, onder de spoorbrug door, waar de rivier na insnoering door de stad weer lucht krijgt. Die lentemiddag hadden we een overnaadse vier gereserveerd, er was weer iets te vieren. De boot was breed genoeg om drank aan boord te nemen. We voeren de stad in en legden aan bij het studentenhuis waar ik voor Richard een kamer naast die van mij had weten te regelen. De voorraad jenever en sixpacks bier die we die ochtend hadden ingeslagen, werd aan boord gehesen. We roeiden kriskras door de grachten, toastend op elke brugpassage. Het bacchanaal bracht ons aan het eind van de middag terug op de rivier. Als laatste stuurman van dienst wierp ik de maten de overgebleven blikjes toe. Zingend en zuipend zigzagden we over het water tot de drank op was en we op huis aan moesten. Vlak voor de spoorbrug schreeuwde ik de zatlappen toe te versnellen, zodat we met gestreken riemen ook de verkeersbrug erachter konden halen. In plaats van het middengat dat hoog genoeg is om niet te hoeven bukken, richtte ik in een impuls de steven op het veel lagere linkergat. Richard zat voorin, het hoofd rechtop, glazig lachend naar mij. Terwijl we elkaars blik gevangen hielden, stootte zijn hoofd met een doffe knal tegen de ijzeren brugrand. Hijklapte voorover. De boot lag stil. Alles hield de adem in. Zo verbeeld ik het me tenminste. Ik weet niets van wat daarna gebeurde. Omstanders hebben Richard op de kant gehesen en de ambulance laten komen, is mij later verteld. Wij waren tot niets in staat. Ik braakte tot ik niets meer in me had.

Parkeren is een ramp in deze stad. Ik moet een heel stuk terug voor ik de auto kwijt kan. Teruglopend naar de bootverhuur koop ik bij een bloemenstalletje een bos witte rozen. Met lompe spanen die tegen de ijzeren badkuip bonken, roei ik richting spoorbrug, de bloemen tegenover mij op de passagiersplank. De geluiden van de stad klinken ver weg. Vanuit een hemel vol zilvergerande schilderswolken werpt de zon duizend schitteringen op het water. Ik word ingehaald door een damesvier zonder stuur, die van rechts onder een brug te voorschijn schiet. Het ritmisch ritselen van de riemen over het wateroppervlak, de bladen gelakt in de kleuren van mijn oude vereniging, bezorgt me kippenvel. Als ze me passeren draai ik het hoofd weg, zoals ik na het ongeval steeds heb gedaan als ik ex-clubgenoten tegenkwam. De kans dat ze me herkennen is nihil. De vereniging heeft ons na het ongeluk direct geroeyeerd. Ik heb niet geprotesteerd, de andere drie wel. Voor Richard maakte het niet uit, die verdween na vier weken op de intensive care naar een revalidatieoord. Ik mocht mijn jeugd vriend niet opzoeken, zijn ouders hadden dat verboden. Het verbod heb ik met laffe opluchting geëerbiedigd. Hij was altijd mijn allerbeste vriend geweest. Of het andersom ook zo was, betwijfel ik hoewel hij toen beweerde van wel. Tijdens een onverwacht vrij collegeuur betrapte ik hem met mijn vriendin in zijn bed. Ze was één van z'n vele veroveringen, waarover hij gewoonlijk uitgebreid verslag deed als hij diep in de middag met ochtendjas aan mijn kamer binnen slofte. Ditmaal deed Richard er het zwijgen toe, terwijl ik hem geselde met verwijten. Toen ik was uitgeraasd, smeekte hij dat we vrienden zouden blijven. Dat hij zei dat ze niets voor hem betekende deed nog het meeste pijn. Stom

genoeg gaf ik onder voorwaarden toe en bleven we samen roeien. Het beeld van de twee verstrengelde lijven liet me echter niet los. Die laatste ogenblikken in de boot was het niet de roeiende Richard die ik zag, maar zijn bezwete lijf dat bovenop mijn vriendin tekeerging.

Bij het lage deel van de spoorbrug stop ik met roeien en laat de badkuip een tijdje dobberen. De boot knerst tegen de rand die nu van beton is en net boven het water uitsteekt, zodat niemand er onderdoor kan. Ik strooi de bloemen één voor één in het water, elke volgende roos trager en lustelozer. Wat bezielde mij om hierheen te komen? Te laat ben ik. En op de verkeerde plek. Schaamte verhinderde dat ik hem in zijn rolstoel ging opzoeken, wegblijven voedde mijn schuldgevoel. Ik hoor de overweg aan twee kanten dichtgaan, eerste rechts, dan links. Een trein dendert vlak achter mij richting station. Het verkeer komt op gang. Ik staar naar het tafereel in de verte, donkerwordende wolkenpartijen boven een zonbeschenen rivier met molen en wipbrug. Richard heeft eindelijk rust gevonden, stond in de advertentie. Hij wel.

Peter Kerklaan Derde prijs